

Με τον Δημήτρη Παύσα - Πενθέα.

Όταν ο Διόνυσος ντύθηκε Sakis

Εντυπώσεις και παραλειπόμενα από τις αμφιλεγόμενες «Βάκχες». ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σ

το κέντρο της λιτής σκηνής, ο Σάκης Ρουβάς, ντυμένος με ρούχα από την παραδοσιακή φορεσιά της Μπούλας -δηλαδή μια μακριά λευκή φούστα που παρέπεμπε σε φουστανέλα κι ένα γιλέκο κεντημένο με πούλιες-, είχε υψώσει τα χέρια του και λίκνιζε εκστατικά το κορμί του. Γύρω του χόρευαν επίσης εκστασιασμένες νεαρές γυναίκες, ντυμένες με νυφικά και με πέπλα στο κεφάλι τους. Ήταν η στιγμή που ο Διόνυσος, ο νέος θεός, μπροστά από το παλάτι του Πενθέα, έφερνε με τη μορφή ανθρώπου το «φως» στην πόλη των Καδμείων, τη Θήβα. Αν δεν ήμουν σίγουρος ότι βρίσκομαι στο αρχαίο θέατρο των Φιλίππων για να παρακολουθήσω τις «Βάκχες» του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Δημήτρη Λιγνάδη, θα νόμιζα ότι είμαι στα γυρίσματα ενός καινούργιου βιντεοκλίπ του δημοφιλούς ποπ σταρ.

Εδώ ακριβώς εντοπίζεται η σύγχυση που προκαλείται με τη συμμετοχή του Σάκη Ρουβά στη συγκεκριμένη παράσταση. Ολα αυτά τα χρόνια, οι εικόνες που έχει φροντίσει να τον συνοδεύουν είναι ραμμένες πάνω του σαν τις πούλιες στο γιλέκο της Μπούλας. Και η «παράδοση» δεν διαγράφεται με μια μονοκοντυλιά. Τα εκτυφλωτικά χαμόγελα στις τηλεοπτικές διαφημίσεις, οι εμφανίσεις στα μπουζούκια με σκισμένα μπλουζάκια και οι ακραίες αντιδράσεις των θαυμαστριών του μπερδεύουν τους θεατές της αρχαίας τραγωδίας. Ακόμη και αν κάποιος θεωρούσε ότι η απόδοσή του στο ρόλο του Διονύσου είναι καλή, αυτό δεν αρκεί για να ξεχαστούν όσα έχτισε την προηγούμενη εικοσαετία.

Υπάρχουν στιγμές που θαρρείς ότι ο Χορός της παράστασης είναι βγαλμένος από πρόγραμμα λαϊκής πίστας.

Ο Διόνυσος - Ρουβάς «ευλογεί» τον μάντη Τειρεσία, τον οποίο υποδύεται η Ρούλα Πατεράκη.

Έτσι, αντί να εστιάζεις στην ερμηνευτική απόδοση του Ρουβά και να παρακολουθείς απερίσπαστος την εξέλιξη της υπόθεσης, αναρωτιέσαι διάφορα. Αν με τον πρότερο βίο του στην ελληνική σόουμπιζ του επιτρέπεται να εμφανίζεται σε αρχαίο θέατρο· αν η επιλογή του δεν είναι παρά ένα επικοινωνιακό κόλπο εκ μέρους του σκηνοθέτη για να προσελκύσει κοινό· αν υπάρχει ιδιαίτερος λόγος να εμφανίζεται στις «Βάκχες» ημίγυμνος ή αυτό γίνεται σκόπημα, για να αναδειχτεί το γυμνασμένο του κορμί, και άλλα πολλά.

Ο Τύπος, στην πλειονότητά του, υποδέχτηκε την ανακοίνωση της συμμετοχής του στην παράσταση με καχυποψία. Κάποιοι ισχυρίστηκαν πως θυσιάζεται η θεατρική μας παράδοση στο βωμό της εμπορικής επιτυχίας και άλλοι ότι έπεσε αμαχητί και το τελευταίο κάστρο (βλ. αρχαία τραγωδία) του παρηκμασμένου πολιτισμού μας. Λογικά και αναμενόμενα όλα αυτά. Ο Σάκης Ρουβάς πληρώνει το τίμημα ενός παρελθόντος που μονοπωλείται από ποπ σουξέ και, συν τοις άλλοις, έχει δύο ατυχείς κινηματογραφικές απόπειρες.

Οι... Ρουβίτσες και οι άλλοι

Το θέμα του αν ο Κερκυραϊός αοιδός έχει ή όχι υποκριτικές ικανότητες απασχόλησε και το κοινό, που κατέκλυσε το αρχαίο θέατρο. Τα σχόλια, από τις μικρές και μεγάλες θαυμάστριες του -ανάμεσά τους και 15 άνεργες από τη Χαλκιδική, που έβαλαν ρεφενέ τα έξοδα μετακίνησης-, έδιναν κι έπαιρναν. Μάλιστα, πολλές δεν δίσταζαν -παρά τη σαφή απαγόρευση- να φωτογραφίζουν με φλας (!) το είδωλό τους όταν εκείνος πλησίαζε την κερκίδα και να τον χειροκροτούν έπειτα από κάθε δύσκολη σκηνή. Μετά το τέλος της παράστασης, οι αντιδράσεις των θεατών ήταν μοιρασμένες. Μερικοί κοιτούσαν μουνδιασμένοι την άδεια σκηνή, κάποιιοι έφυγαν πολύ πριν «πέσει η αυλαία», ενώ άλλοι έδιναν θερμά συγχαρητήρια στην παραγωγό Αιμιλία Υψηλάντη -πρώην πρόεδρο του Σωματίου Ελλήνων Ηθοποιών και βουλευτή του ΚΚΕ- η οποία τα δεχόταν με εμφανή ανακούφιση.

Πάντως, η προβοκατόρικη προσέγγιση του Δημήτρη Λιγνάδη δεν κατόρθωσε να αποδώσει όσα πιθανόν ο ίδιος είχε στο μυαλό του, με συ-

νέπεια οι συμβολισμοί των καινοτόμων στοιχείων, τα οποία επιχείρησε να εντάξει στην παράσταση, να μην είναι εύληπτοι. Παρότι ο χορός είχε σκηνοθετηθεί άρτια, ο υπόλοιπος θίασος δεν απέδωσε τα αναμενόμενα.

Η Ρούλα Πατεράκη ενσάρκωσε με δυσκολία το ρόλο του μάντη Τειρεσία, ο Δημήτρης Πασσάς δεν έπειθε ως Πενθέας και ο Δημήτρης Λιγνάδης θα μπορούσε να είχε αποφύγει το ρόλο του Αγγελιαφόρου. Λαμπρή εξαίρεση, η σχεδόν αψεγάδιαστη ερμηνεία της Μαρίας Κίτσου ως Αγαύης.

Την επόμενη μέρα συνάντησα τυχαία τον Σάκη Ρουβά στο ξενοδοχείο όπου διέμενε. Παρά τις αρχικές προσπάθειες του μανάτζέρ του να με αποτρέψει ευγενικά, τον πλησίασα και κουβεντιάσαμε για λίγο. Ήταν αδύνατον να μην τον ρωτήσω γιατί δέχτηκε να υποδυθεί τον Διόνυσο και, κυρίως, πώς νιώθει που πολλοί τον αντιμετωπίζουν ως «διαφημιστικό δόλωμα». «Θα μπορούσα να συνεχίσω τις συναυλίες, να απολαμβάνω το χειροκρότημα και να μη ρισκάρω τη δημόσια εικόνα μου. Όμως, αντιμετώπισα τις «Βάκχες» ως πρόκληση για να ξεπεράσω τον εαυτό μου», μου απάντησε χαμογελαστός. «Δεν έχω πρόβλημα που κάποιοι με θεωρούν ένα «κατασκευάσμα» που θα φέρει κόσμο στο θέατρο. Αν υποθέσουμε ότι είμαι κίνητρο για να δουν ορισμένα νέα παιδιά αρχαίο δράμα, τότε αυτό είναι μεγάλο κέρδος».

Δεν ξέρω αν ο Ρουβάς μου φάνηκε καλός επί σκηνής, γιατί ο ρόλος ταιριάζει γάντι στο «διονυσιακό» ίματζ που προβάλλει ή, απλώς, επειδή η αύρα του σταρ κατατρόπωσε εύκολα τις υποτονικές ερμηνείες των συμπρωταγωνιστών του. Ούτε γνωρίζω αν χρησιμοποίησε το αρχαίο δράμα για να «καθαρίσει» το παρελθόν του και να επιστρέψει δριμύτερος στις μεγάλες πίστες. Ωστόσο, είμαι βέβαιος ότι η παράσταση, δίχως εκείνον, πιθανότατα θα περνούσε απαρατήρητη... •

Αν δεν ήμουν σίγουρος ότι βρίσκομαι στο αρχαίο θέατρο των Φιλίππων για να παρακολουθήσω τις «Βάκχες» του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Λιγνάδη, θα νόμιζα ότι είμαι στα γυρίσματα ενός καινούργιου βιντεοκλίπ του δημοφιλούς ποπ σταρ.